

12 SMERNIC ZA MEDVERSKI DIALOG NA LOKALNI RAVNI

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

POZNAVANJE IN RAZUMEVANJE LOKALNEGA VERSKEGA POLOŽAJA

01 Lokalne oblasti so pozvane, da se seznanijo z vse pomembnejšo vlogo vere pri **grajenju identitete posameznikov in kolektivne identitete**, njenim vplivom na socializacijo in nastanek družbenega zastopanja ter na pogled na svet številnih državljanov. Vera je odraz in rezultat sistema prepričanj, ki se prenašajo iz generacije v generacijo, ter zvestobe tradiciji. Pomaga oblikovati način razmišljanja ljudi ter določa vrednote in pravila ravnanja.

02 Oblasti morajo dobro **poznati** relativno velikost lokalnih verskih skupin in vedeti, kako so organizirane. Pokazati morajo, da se zavedajo, da udejstvovanje verskih organizacij na področju poučevanja, izobraževanja in zagotavljanja storitev predstavlja resnične prednosti za javnost. Svojim članom dajejo občutek smisla in pomagajo ustvarjati družbe-

ne odnose ter so zato pomembni člani lokalne družbe. Poleg mesta in vloge etničnih in/ali verskih manjšin se je hkrati treba zavedati prikrite nadvlade s strani **večine**, ki ima skorajšnji popoln nadzor nad vzvodi moči na lokalni ravni. S takšnim pristopom bo manjšinam mogoče pomagati, da ne bodo prisiljene v defenzivno držo, ki je ne želijo zavzeti. Posebna pozornost bo posvečena vlogi družin, predvsem mater, ki pomagajo prenesti svoje kulturne vrednote na naslednjo generacijo v duhu odprtosti do družbe.

03 Na verske organizacije ne smemo gledati kot na homogene celote, saj se znotraj njih včasih pojavljajo **nasprotujoči si pogledi**. Odločitev lokalnih oblasti, kateri sogovorniki bodo pripravljene na dialog in bodo hkrati lahko vplivali na lastno skupnost, je zato bistvenega pomena za sedanjost in prihodnost.

SPODBUJANJE RAZUMEVANJA MED UDELEŽENCI V DIALOGU

04 Lokalne oblasti morajo prispevati k **odkrivanju drugih kultur**, in sicer z opazovanjem kulturnih podobnosti in razlik, razumevanjem tistih z drugačnim pogledom, ki ni skladen z lokalnimi običaji in prakso, ter posredovanjem in deljenjem teh informacij. To lahko storijo s spodbujanjem podajanja celotnega verskega znanja z namenom razviti kulturno znanje in ne verskih običajev. Takšna izobrazba, zagotovljena tako s strani šol kot s strani državnih verskih študijskih centrov, bo ključen dejavnik pri spodbujanju večje odprtosti in želje po pridobivanju znanja. Odprtost do drugih lahko prav tako prebudi željo po boljšem razumevanju lastne vere ali svojih osebnih in družbenih vrednot, kar z večjim kulturnim zavedanjem zmanjšuje nevarnost radikalizacije. Vodilo pri tem bo želja ustvariti pogoje za enakopravnost žensk in moških ter zagotoviti, da jo bodo ti tudi omogočili.

05 Lokalne oblasti morajo poiskati **pravi trenutek** za razvoj medsebojnega poznavanja in medosebnih stikov ter za zmanjšanje občutkov nezaupanja in celo strahu. Cilj mora biti nenehno napredovanje od nevednosti do znanja, od znanja do razumevanja in od razumevanja do zaupanja. Ustrezne dejavnosti lahko vključujejo obiske različnih verskih objektov ali ustanovitev vsakoletnega medkulturnega ali medverskega foruma ali festivala. Takšne dejavnosti lahko spremlja ustanovitev sveta za medkulturne in medverske odnose, ki bo zagotavljal večstranske izmenjave pogledov.

VZPOSTAVITEV PARTNERSTVA

06 Lokalne oblasti so **v ospredju** in njihova aktivna prisotnost, njihovo poznavanje vseh vpletenih in njihova sposobnost za inovacije jim dajejo vodilno in povsem **legitimno** vlogo z vidika verskih dejavnosti. Vodilo njihovih razprav in dejavnosti mora biti skrb za odprtost, inovacije in preizkušanje novih pristopov.

07 Vloga lokalnih oblasti pri spodbujanju dialoga in vzpostavljanju partnerstev bo učinkovitejša in dolgoročno uspešna, če bodo **že od samega začetka izpolnjeni določeni pogoji**:

- ▶ spoštovanje zakonitosti,
- ▶ spodbujanje enakopravnosti žensk in moških,
- ▶ verska nevtralnost in nediskriminacija,
- ▶ transparentnost pri vseh dejavnostih.

08 Lokalne oblasti se ne smejo neposredno vključiti v medverski dialog. Uradna sponzorstva ali organizacija takšnega dialoga morajo temeljiti na načelih subsidiarnosti in verske avtonomije. Zavzeto uradno stališče ne sme odražati **indiferentnosti** in **vmešavanja**. Vloga lokalnih oblasti je predvsem pospeševati, nastopati kot posrednik ali po potrebi regulirati, in sicer na podlagi jasno določenih in dogovorjenih ciljev. Z njihovega vidika zavestne nevtralnosti medverski dialog temelji na razumskosti in ne veri ter na znanju in ne prepričanju.

09 Lokalne oblasti lahko s poudarjanjem pojmov priznavanja in zaupanja zagotovijo, da vere ne bodo veljale za težavo, temveč za vir, in sicer s sprejemanjem pozitivne naravnosti do demokratičnega pluralizma. Njihove dejavnosti morajo biti usmerjene v naslednja cilja: ustanovitev bolj **povezane organizacijske** strukture za lokalne veroizpovedi in krepitev **povezanosti družbe**. Organi in partnerji, vključeni v dialog, ne smejo delovati izven svoje vloge ter morajo dialog v prvi vrsti obravnavati kot skupno dobro, ki jo je treba spodbujati.

10 Dejavnosti, kot sta gradnja ali upravljanje verskih objektov, morajo spodbujati ravnovesje in harmonijo ter večjo odprtost in ne izolacije. To pomeni, da je treba postopoma zagotoviti prednost **medverskemu pristopu** pred večverskim. Dejavnosti lokalnih oblasti morajo biti usmerjene v spodbujanje skupnega verovanja v boga s številnimi obrazy.

11 Prizadevanje lokalnih oblasti za versko raznolikost in medverski dialog se mora konkretno odražati v lokalni politiki na področju družbe, športa, izobraževanja, urbanističnega načrtovanja in kulture ter v njihovih odnosih z lokalnimi združenji, kar zagotavlja **prečno dimenzijo**. Kot takšna mora vplivati in prispevati na vseh področjih dejavnosti ter ne sme biti omejena zgolj na določeno področje. Če so vse zadevne strani pripravljene prisluhniti ena drugi, bo mogoče doseči tako imenovano „**razumno ureditev**“, ki bo veroizpovedim zagotavljalo izražanje verskih prepričanj v največji meri, če to ni v nasprotju s temeljnimi pravicami drugih.

OCENA

12 Lokalne oblasti morajo ob posvetu z lokalnimi verskimi organizacijami vnaprej določiti **merila in kazalnike**, ki jih bodo uporabljale za oceno učinkovitosti svojega medkulturnega in medverskega dialoga. To lahko vključuje razvoj lastnega strokovnega znanja in ustanovitev mrež za medversko izmenjavo ali ustanovitev izobraževalnih in informacijskih centrov. Prav tako se morajo povezati s predstavniki drugih lokalnih skupnosti, da bi primerjali različne ureditve ter tako razvile lastni pristop.

Spodbujanje medkulturnega in medverskega dialoga je za Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Evrope bistven element dialoga med različnimi skupinami, ki sestavljajo naše lokalne skupnosti.

Predstavlja učinkovito orodje v boju proti nestrpnosti in radikalizaciji ter za krepitev sobivanja ob medsebojnem spoštovanju.

Kongres je svoje delo na tem področju začel s konferencama, ki sta potekali v letih 2006 in 2010 v francoskem mestu Montchanin. V okviru teh dogodkov so predstavniki lokalnih vlad, akademiki, mednarodne organizacije in verski voditelji sodelovali v razpravah o vlogi lokalnih oblasti pri medkulturnem dialogu – zlasti o izmenjavi dobrih praks, načelih sekularizma, verskem izobraževanju, izobraževanju verskih voditeljev in financiranju verskih objektov. Teh 12 načel dopolnjuje zamisli, ki so bile predstavljene v leta 2008 sprejeti Beli Knjigi Sveta Evrope o medkulturnem dialogu, „Živeti skupaj kot enaki v dostojanstvu“.

www.coe.int/congress-intercultural

congress.intercultural@coe.int

Objavljeno: marec 2016

SLV

www.coe.int

Svet Evrope je vodilna organizacija za varovanje človekovih pravic v Evropi. Združuje 47 držav članic, od katerih jih je 28 članic Evropske Unije. Kongres lokalnih in regionalnih oblasti je telo Sveta Evrope, odgovorno za utrjevanje demokracije na lokalni in regionalni ravni v 47 državah članicah. Sestavljata ga dva zbora – Zbor lokalnih oblasti in Zbor regij – in trije odbori, skupno v njem deluje 648 izvoljenih predstavnikov, ki zastopajo več kot 200.000 lokalnih in regionalnih oblasti.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE